

команду. Перебування даного проєкту на сайті платформи дозволить багатьом мешканцям дізнатись про його існування, ознайомитись детально та отримати від зацікавлених осіб допомогу в його реалізації.

На даний момент необхідно розвивати культуру та можливості краудфандингу, поширюючи досвід серед мешканців м. Харкова. створити зрозумілі та прозорі алгоритми функціонування платформи задля підвищення довіри до даного інструменту, сформувати ком'юніті активних мешканців, громадських об'єднань, бізнесу, органів студентського самоврядування, які бажають розвивати та покращувати своє місто, створити необхідні інструменти для якісної реалізації проєктів.

Соціально-відповідальний бізнес може допомагати у таких напрямках:

1. Освіта населення.
2. Залучення проєктів на платформу.
3. Взаємодія та налагодження комунікації з партнерами.
4. Промоція.
5. Менторська підтримка.
6. Формування та розвиток амбасадорів.

Враховуючи важливість розвитку краудфандингу для мешканців, бізнесу, влади, проаналізувавши роботу платформи краудфандингу «Мое місто» Харків, можна зробити висновок, що соціально-відповідальне ведення бізнесу необхідне та важливе для сталого розвитку міста Харкова та України.

Література:

1. Димченко О. В. Регіональні центри підприємницької діяльності як складова сталого розвитку економіки України / О. В. Димченко, К. В. Шкурупій // Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки. - 2019. - Т. 7. - С. 37-42. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kgm_econ_2019_7_153_8.
2. Платформа краудфандингу «Мое місто» Харків [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kharkiv.mycity.one>
3. Шкурупій К. В. Проблеми ведення малого та середнього бізнесу в Україні. Ключ до вирішення проблеми безробіття / К. В. Шкурупій // Комунальне господарство міст. Серія : Економічні науки. - 2019. - Вип. 2. - С. 58-62. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/kgm_econ_2019_2_12.

РОЗВИТОК В'ЇЗНОГО ТУРИЗМУ: РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ

Шмагло А. І., II курс другого (магістерського) рівня факультету туризму

Чорна Л. В., доцент кафедри туризмознавства і краєзнавства, кандидат педагогічних наук

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

У непростих умовах початку третього десятиліття XXI століття, обумовлених стрімким поширенням пандемії та її негативному впливові на всі сфери господарювання нашої країни, не втрачає актуальності питання розвитку

туристичної діяльності в регіонах і перетворення туризму на конкурентоспроможну галузь економіки.

Досвід низки країн, лідерів на туристичному ринку світу, переконливо доводить, що туризм перетворився на каталізатор, що стимулює зростання як окремих галузей економіки певних територій, так і в цілому їх соціально-економічний розвиток. Саме туризм забезпечує значні суми загальних доходів, має вагомий соціальний ефект через кількість створюваних ним робочих місць та економічне значення завдяки відрахуванням до бюджету.

У наукових джерелах особлива увага відводиться вивченню в'їзного туризму як пріоритетного виду. На його значенні вказується в основних нормативних документах, законодавчих актах, які регулюють туристичну діяльність в Україні. Констатується, що розвиток в'їзного туризму визначальним чином позначається на загальному стані розвитку цілої сфери туристичних послуг.

Значну увагу обґрунтуванню пріоритетності в'їзного туризму в Україні приділили Кифяк В. Ф., Мальська М. П., Парфіненко А. Ю., Заячківська Г. А., Дубодєлова А. В. і Малкуш Х.Ю. На їх думку, іноземний туризм є вагомим інструментом впливу на соціально-економічну ситуацію як в Україні в цілому, так і в її регіонах. Даний вид туризму посідає вагоме місце в структурі національного господарства. Це пов'язано з тим, що:

- завдяки розвитку туризму відбувається диверсифікація національного господарства країни, яка супроводжується започаткуванням нових видів економічної діяльності, підпорядкованих обслуговуванню потреб і запитів туристів. За підрахунками вчених вже на сучасному етапі туристична індустрія стимулює розвиток близько 50 суміжних галузей;

- туризм вирішує питання працевлаштування населення, оскільки робочі місця відкриваються не тільки на підприємствах індустрії, але й у суміжних галузях. Адже відомо, що один турист створює 10 робочих місць, при цьому затрати на їх відкриття в 20 разів менші у порівнянні з такими процесами в промисловості;

- туризм відносять до галузей, які динамічно розвиваються та приносять значні прибутки: йому відводиться третє місце у переліку провідних галузей економіки світу;

- в'їзний туризм робить значний внесок у платіжний баланс країни, який виявляється у вигляді різниці між обсягами витратами туристів, що відвідують країну, та сумою витрат резидентів цієї країни за її межами;

- спрямування потоків в'їзних туристів супроводжується зростанням інвестиційної привабливості регіону та залученням інвестицій в розбудову туристичної інфраструктури;

- у процесі розвитку туристичної діяльності значна увага приділяється охороні та збереженню пам'яток не тільки природи, а й історії та культури. Туризм дає поштовх для створення національних парків і природних заповідників, для сталого розвитку ресурсного потенціалу територій в цілому;

- він позначається на рівні соціального розвитку суспільства завдяки створенню можливостей для задоволення потреб населення в пізнанні,

духовному та фізичному вдосконаленні, для налагодження міжнародних контактів і співробітництва, для формування іміджу як країни, так і її регіонів.

Дослідники географії в'їзного туризму обґрунтовують спрямування потоків туристів до різних регіонів України на основі урахування їх природного ресурсного потенціалу. У залежності від наявного ресурсу та ступеня його освоєння виокремлюють такі рекреаційні зони:

- Поліську, що охоплює низку областей, зокрема Волинську, Київську, Чернігівську;

- Чорноморсько-Азовську, до якої належать Західно- та Східно-Причорноморський регіони, а також Бердянський рекреаційний регіон;

- Західноукраїнську, що охоплює низку областей, зокрема Закарпатську, Івано-Франківську, Львівську та Чернівецьку;

- Дніпровсько-Дністровську, до якої належать Дністровський, Придніпровський, Подільський і Донецький рекреаційні регіони [1, с. 122].

Вивчення кількісних показників діяльності вітчизняних суб'єктів господарювання в туризмі за 2018-2020 рр. забезпечило можливість систематизації даних та цій основі встановити атрактивність вищезазначених рекреаційних зон для в'їзних туристів. Аналіз інформації щодо в'їзду іноземних туристів до областей України дав можливість виокремити регіони-лідери по прийому міжнародних туристів [2, 3]. До першої трійки областей-лідерів належать:

- перше місце посідає столиця, м. Київ. Динаміка зростання числа в'їжджаючих спостерігається при порівнянні 2018-2019 рр., коли приріст був на рівні майже 14 тис осіб, оскільки 73954 туристів відвідало місто у 2019 р. Наступного року їх кількість зменшилася в майже у вісім разів, склавши 9638 осіб. Столиця представляє значне зацікавлення для в'їзних туристів з різних ракурсів:

1) зі службовою метою місто відвідало 7957 іноземців у 2018 р., 5214 – у 2019 р. і 361 – у 2020 р.;

2) з метою лікування 1305 в'їзних туристів було обслужено в 2018 р., 94 – у 2019 р. і 39 – у 2020 р.;

3) з метою спеціалізованого туризму м. Київ відвідує найбільше туристів із-за кордону при співставленні з усіма областями: 243 туристам надавалися послуги в 2018 р., 16874 – у 2019 р. і 2212 особам – у 2020 р.;

4) з іншою метою до столиці також прибуває найбільше число в'їзних туристів, їх налічувалося 1595 в 2018 р., 609 – у 2019 р. і 56 – у 2020 р.;

5) у контексті відпочинку та дозвілля м. Київ перевершує показники усіх областей країни, оскільки прийняло 48905 в'їзних туристів у 2018 р., 51144 – у 2019 р. і 6714 – у 2020 р.

- друге місце посіла Львівська область, яка проводить активну маркетингову діяльність по залученню іноземних туристів до її туристичних атракцій. У підсумку, область приймає та надає туристичні послуги значним обсягам в'їзних туристів, зокрема 6395 осіб скористалися послугами суб'єктів туристичної діяльності області в 2018 р., 5435 – у 2019 р. і 267 – у 2020 р.;

- третє місце посіла Івано-Франківська область, яка демонструє високий рівень інтересу іноземних туристів до її туристичних об'єктів: 3392 в'їзних туриста обслуговувалося суб'єктами туристичної діяльності області в 2018 р., 2293 – у 2019 р. і 1569 осіб – у 2020 р. Показник обсягів минулого року є другим по країні після м. Київ.

Значно менші обсяги в'їзних туристів обслуговуються в Одеській області, до послуг суб'єктів туристичної діяльності вдавалося 1938 подорожуючих у 2018 р., з яких 1869 прибували з метою відпочинку та дозвілля, 821 відпочиваючий – у 2019 р. і 145 осіб – у 2020 р. [2, 3].

Низка інших областей не виділяється значними обсягами обслуговування в'їзних туристів. Окрему групу формують ті області, в яких суб'єкти туристичної діяльності не обслуговували в'їзних туристів. До них належать 15 областей, серед яких регіони зі значним рекреаційним потенціалом для організації відпочинку та дозвілля.

Проте у дослідженнях вчених відмічаємо наявність відмінних від вказаних вище даних, оскільки до уваги береться не інформація Державної служби статистики щодо тих туристів, яким суб'єкти туристичної діяльності надавали послуги.

Зважаючи на те, що основним домінуючим мотиваційним компонентом для здійснення подорожі виступає відпочинок і дозвілля, то лідерство у цьому сегменті ринку утримує м. Київ, за яким йде Львівська область. Її територія багата на туристичні ресурси. Тут знаходиться 7 курортних місцевостей. Область приваблює туристів з різними інтересами. На регіональному туристичному ринку наявна пропозиція в сегменті не тільки відпочинок і дозвілля, а й лікування, спорту та спеціалізованого туризму.

За даними Львівської ОДА за десять місяців 2020 р.:

- 6 105 іноземних громадян відпочило в Трускавці, найчисленнішими з них були туристи з Польщі, Азербайджану, Білорусі та Молдови;

- у санаторіях Моршина оздоровилося 335 іноземних туристів із 14 країн, серед яких як країни ЄС, так і СНД. Найбільше відпочиваючих було з Молдови – 121 особа, з Білорусі – 92 особи, з Азербайджану нараховувалося 59 туристів, з Росії значно менше, тільки 28 осіб, і з Німеччини – 13;

- близько сотні в'їзних туристів оздоровлювались у Східниці. Географія туристів охоплює такі країни як Польща, Азербайджан, Німеччина та Туреччина [4].

Відносно високі обсяги іноземних туристів припадають на ще одну область західного регіону – Івано-Франківську. Попри вагомий туристичний потенціал даного регіону все ж єдиною ціллю для прибуття туристи вважають відпочинок і дозвілля. Тенденція до в'їзду значних обсягів іноземних туристів до Івано-Франківської області збереглася і в 2021 р. Це відбулося завдяки запровадженню авіарейсів з Саудівської Аравії до Києва, Львова та Одеси. Основними факторами мотивації туристів з даної країни були: безвізовий режим в'їзду; наявність прямого сполучення; обмеження на в'їзд до ЄС; природно-кліматичні ресурси; цінова політика.

Починаючи з червня 2021 р. до України прибуло вже майже 30 тисяч мандрівників із цієї країни, що перевищує показник цілого 2019 р. Середній термін перебування – один тиждень. Витрати їх складають близько трьох тисяч доларів на сім днів. Інтерес даних в'їзних туристів в основному зосереджений на туристичних локаціях Києва, Львова, ТК «Буковель».

За підсумками аналізу потоків в'їзних туристів можна зробити висновки про те, що основними мотиваційними компонентами подорожі виступають відпочинок і дозвілля та лікування. Найбільші потоки в'їзних туристів спрямовані на центр країни, її столицю, та західний регіон. З чотирьох рекреаційних зон країни найвищий рівень атрактивності для іноземних туристів має Західноукраїнська зона. Інші ж три не достатньо інтегровані у процес обслуговування в'їзних туристів.

Література

1. Заячківська Г. А. Маркетингове забезпечення розвитку в'їзного туризму в Україні: теорія та методологія: дис. ... док. екон. наук: 08.00.03. Львівський торговельно-економічний університет, Львів, 2021.
2. Туристична діяльність в Україні у 2019 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/tyr/tyr_dil/arch_tyr_dil.htm (дата звернення: 25.10.2021).
3. Туристична діяльність в Україні у 2020 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2020/tyr/tyr_dil/arch_tyr_dil.htm (дата звернення: 25.10.2021).
4. У Східниці і Трускавці найбільше відпочивали туристи з Польщі, Азербайджану, Молдови і Білорусі. URL: [https://varianty.lviv.ua/77353-u-skhidnytsi-i-truskavtsi-naibilshe-vidpochyvaly-turysty-z-polshchi-azerbaidzhanu-mol dovy-i-bilorusi](https://varianty.lviv.ua/77353-u-skhidnytsi-i-truskavtsi-naibilshe-vidpochyvaly-turysty-z-polshchi-azerbaidzhanu-mol-dovy-i-bilorusi) (дата звернення: 25.10.2021).